

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/39/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615209636
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2015:6615209636.3

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudcom JUDr. Mikulášom Géczim vo veci starostlivosti o maloleté dieťa Ľ. X., nar. XX.XX.XXXX, umiestneného v Detskom domove B. - S. A. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v T., maloleté dieťa zastúpené opatrovníčkou W. H. M., zamestnankyňou Okresného súdu D., dieťa rodičov matky A. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č., v súčasnosti bytom R., C. O. XXX, štátna občianka SR a otca neurčeného, o návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. o splnení podmienok osvojiteľnosti, pozbavení rodičovských práv a povinností a ustanovení poručníka maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e, že maloletý Ľ. X., narodený XX.XX.XXXX dieťa rodičov matky A. X., narodenej XX.XX.XXXX a otca neuvedeného je o s v o j i t e ľ n ý.

Súd p o z b a v u j e matku A. X., narodenú XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností k maloletému Ľ. X., narodeného XX.XX.XXXX.

Súd u s t a n o v u j e maloletému Ľ. X., narodeného XX.XX.XXXX poručníka Detský domov S. A., B. XXX, ktorý bude maloleté dieťa ako zákonný zástupca zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje.

V podstatných veciach p o t r e b u j e súhlas súdu.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny D. (ďalej len „úrad“) domáhal určenia osvojiteľnosti maloletého Ľ. X., pozbavenia rodičovských práv a povinností jeho matky A. X. a ustanovenia poručníka maloletému dieťaťu.

V návrhu na začatie konania úrad uviedol, že matka A. X. porodila dňa XX.XX.XXXX dieťa menom Ľ. X. a podpísala vyhlásenie - privolanie na osvojenie dieťaťa. Ako dôvod uviedla, že nemá vytvorené vhodné sociálno-ekonomické podmienky na starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa. Biologickým otcom maloletého dieťaťa je druh matky, ktorý však otcovstvo k dieťaťu neuznal, nakoľko sa ohľadom osvojenia dieťaťa dohodli spoločne s matkou. O maloleté dieťa matka od jeho narodenia neprejavuje žiadny záujem, nie je predpoklad, že by sa pomery v rodine matky v blízkej budúcnosti zmenili tak, aby zmenila svoje rozhodnutie a zobrala svoje privolenie na osvojenie dieťaťa späť.

Keďže matka maloletého dala súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom, v zmysle § 180a ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), nebola účastníkom konania o osvojiteľnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s obsahom spisového materiálu a prečítaním návrhu na priznanie podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie rodičovských práv a ustanovenie poručníka zo dňa 17.04.2015, rodného listu zo dňa 15.04.2015, vyhlásenia - privolenia na osvojenie dieťaťa zo dňa 13.04.2015, oznámenia zo dňa 27.04.2015, rozsudku OS Lučenec č. k. 12P/32/2015-22 zo dňa 09.06.2015, vyjadrenia Mesta R. zo dňa 13.07.2015, správy - Detského domova S. A. zo dňa 08.07.2015, vyjadrenia - obce Č. zo dňa 15.07.2015, oznámenia zo dňa 22.07.2015.

Kolízny opatrovník na pojednávaní žiadal podanému návrhu vyhovieť, nakoľko je v urgentnom záujme maloletého dieťaťa, aby mohlo byť osvojené a umiestnené do rodiny, v ktorej bude mať vhodné výchovné prostredie.

V zmysle § 180a ods. 1, 2 prvá veta, 3 a 4 O. s. p., ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa osobitného predpisu, môže začať aj bez návrhu konanie o osvojiteľnosti. Účastníkmi konania sú dieťa a jeho rodičia. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom konania poručník. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania ani v prípade, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Ustanovenie § 180a v ods. 6 O. s. p. upravuje, že súd v konaní o osvojiteľnosti skúma i okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia. O osvojiteľnosti rozhodne súd rozsudkom bez zbytočného odkladu, najneskôr do 3 mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o 3 mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

V zmysle § 113 ods. 3 O.s.p. je s konaním o osvojiteľnosti obligatórne spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu, ak už skôr nebolo rozhodnuté o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu.

V zmysle § 102 ods. 1 písm. a), b), c), ods. 2 a 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene alebo doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

c) ak dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

Podľa § 102 ods. 2 a 4 zákona o rodine, osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. c) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, alebo pred povereným zamestnancom orgánu sociálnoprávnej ochrany v zdravotníckom zariadení, kde sa dieťa narodilo. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov. O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého

dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

Podľa § 56 ods. 1, 2, 3 zákona č. 36/2005 z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

Podľa § 57 ods. 3, 4 zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. Do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60.

Podľa § 58 ods. 3, 4 a 7 zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

Súd mal v konaní preukázané, že matka maloletého dala pred orgánom sociálnoprávnej ochrany, konkrétne pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v T. písomný súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Preto v zmysle § 180a ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 102 ods. 1 písm. c) a ods. 2 zákona o rodine nebola účastníkom konania o osvojiteľnosti.

Keďže súd na strane maloletého dieťaťa nezistil žiadne okolnosti vylučujúce splnenie účelu osvojenia, v zmysle § 180a O. s. p. určil, že maloletý je osvojiteľný.

S konaním o osvojiteľnosti je v zmysle § 113 ods. 3 O.s.p. obligatórne spojené konanie o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo pozastavení ich výkonu. Z uvedeného dôvodu súd pri určení osvojiteľnosti maloletého, pozbavil jeho matku A. X. jej rodičovských práv a povinností. Zároveň súd maloletému ustanovil za poručníka Detský domov S. A., B. XXX, ktorý bude maloletého ako zákonný zástupca zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa maloletému dieťaťu poskytuje.

O náhrade trov konania súd nerozhodol s poukazom ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., z ktorého vyplýva, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 písm. a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 205a ods. 1 O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 205a ods. 2 O.s.p. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.